

Wymowa włoska

PL - A1 - <https://italianoconmartin.com/pl/gramatyka/a1/wymowa-wloska.html>

Dom / Gramatyka / A1 / Wymowa włoska

Gramatyka A1

Po włosku prawie zawsze czyta się tak, jak się pisze: wystarczy kilka zasad, żeby przeczytać na głos każde słowo. Tutaj nauczysz się ich, słuchając: pięć samogłosek, C i G, specjalne dźwięki, podwójne spółgłoski (casa czy cassa?), akcent, pułapki dla Polaków i cztery łamańce językowe do ćwiczenia.

Jak działa ta lekcja

Naciśnij ►, żeby usłyszeć słowo, a , żeby usłyszeć je wolniej. W ćwiczeniach ze słuchu strona losuje słowo: posłuchaj i wybierz to, które usłyszałeś. Przyciskiem Nagraj się możesz nagrać swój głos i porównać go z wzorem: nagranie zostaje w twojej przeglądarce i nigdzie nie trafia.

Sekret włoskiego: tak jak w polskim, każda litera ma (prawie) zawsze ten sam dźwięk. Żadnych niemych liter-niespodzianek, oprócz jednej: h. Kto zna zasady z tej strony, przeczyta nawet słowa, których nigdy nie widział.

Pięć samogłosek: zawsze czyste, zawsze pełne

Włoski ma pięć samogłosek i wymawia je zawsze wyraźnie. Nie ma y, ą ani ę. Popatrz na twarze: usta robią połowę roboty.

Usta szeroko otwarte, jak u lekarza: „Proszę powiedzieć aaa”.

amica · casa · banana

Usta do połowy, trochę rozciągnięte: „E? Co?”

bene · sera · mele

Uśmiech do zdjęcia: usta się rozciągają, jak przy „ser”.

vino · libri · bici

Okrągłe usta, jak przy zdziwieniu: „O!”

sole · oro · molto

Usta do przodu, jak sowa: „Uuu”.

uva · luna · tu

Ostatnią samogłoskę też słyszeć

Po włosku samogłoski na końcu słowa nigdy się nie połyka: pizza, Roma, gelato, notte. Często to właśnie ona mówi, czy rzecz jest jedna, czy jest ich wiele (la pizza, le pizze), albo czy słowo jest rodzaju męskiego, czy żeńskiego.

pizza · pasta · Roma · gelato · notte

Bonus dla ciekawskich: E i O mają dwa głosy

E i o mogą być otwarte albo zamknięte. Słynny przykład: la pèsca (brzoskwinia) i la pèsca (wędkowanie) pisze się tak samo. Spokojnie: w Mediolanie, Rzymie i Neapolu nawet Włosi się nie zgadzają, a zrozumie cię każdy.

la pèsca: brzoskwinia

la péscia: wędkowanie

C i G: twarde czy miękkie?

Włoskie c i g mają po dwa dźwięki, i żaden nie jest polskim „c”. Decyduje następna litera: przed a, o, u są twarde, przed e i i robią się miękkie.

Pisze się	Słysząc	Przykłady
ca · co · cu	twardo, jak k w „kot”	casa · cosa · cuore
che · chi	twardo, jak k w „kot”	perché · chiave
ce · ci	miętko, jak cz w „czas”	cena · dieci
cia · cio · ciu	miętko, jak cz w „czas”	ciao · cioccolato · ciuffo
ga · go · gu	twardo, jak g w „górá”	gatto · gonna · gusto
ghe · ghi	twardo, jak g w „górá”	spaghetti · ghiaccio
ge · gi	miętko, jak dz w „dżem”	gelato · girasole
gia · gio · giu	miętko, jak dz w „dżem”	giallo · giorno · giugno

H to mur: postawione między c a e lub i, nie przepuszcza miękkości. Dlatego chiave i spaghetti zostają twarde. Włoskie ch to więc zawsze k, nigdy polskie „ch”.

I to niemy mostek: w ciao, giallo i giorno litera i służy tylko do zmiękczenia spółgłoski. Nie mówi się „czy-ao”, tylko ciao, jedna sylaba: „czao”.

Specjalne dźwięki

Siedem grup liter, które warto znać. Posłuchaj słów i powtórz je na głos.

gn jak w gnocchi

To twoje ń! Spagna = „Spania”, bagno = „bańo”. G nie słysząc.

gnocchi · bagno · lasagne · Spagna

gli jak w aglio

Miękkie l, jak w „liść” wymówionym bardzo miękko: środek języka dotyka podniebienia. Aglio = „alio”, figlio = „filio”. G nie słysząc.

aglio · figlio · famiglia · moglie

sc jak w sciarpa

Przed e i i to sz: scena = „szena”, pesce = „pesze”. Przed a, o, u i z h to „sk”: scuola, schiena.

sciapa · pesce · scena · scuola · schiena

z jak w pizza i zebra

Włoskie z to twoje c albo dz: pizza = „pica”, grazie = „gracje”, zebra = „dzebra”, zero = „dzero”. Nigdy polskie „z”. Jeśli pomylisz te dwa dźwięki, nikt nie zauważy: to zależy od regionu.

pizza · grazie · zebra · zero

s jak w sole i rosa

Na początku słowa to polskie s: sole, sale. Między samogłoskami na północy Włoch brzmi jak z: rosa = „roza”, casa = „kaza”.

sole · sale · rosa · casa

r jak w rana

To umiesz! To samo r co po polsku: pojedyncze r to jedno uderzenie języka (caro), podwójne rr to dłuższa wibracja (carro).

rana · Roma · caro · carro

h: nieśmiała litera

Nie ma żadnego dźwięku, w przeciwieństwie do polskiego h. Ho, hai, ha, hanno czyta się „o”, „aj”, „a”, „anno”. Służy tylko do rozróżniania pisanych słów i do utwardzania c i g.

ho · hai · ha · hanno

Podwójne spółgłoski: skok kota

Podwójną spółgłoskę nie tylko pisze się dwa razy: wymawia się ją dłużej. Pomyśl o kocie przed skokiem: na chwilę się zatrzymuje, przygotowuje... i skacze. W cassa głos zatrzymuje się na s, zanim pójdzie dalej; w casa nie.

Jak to zrobić: znasz to z polskiego! „Anna”, „lekki”, „wanna”: tak samo brzmi włoskie nonno. Przy tt, pp, cc usta się zamykają i chwilę czekają (tutto, pappa). Przy ss, ll, nn, mm, rr dźwięk się wydłuża (cassa, palla, nonno). A samogłoska przed podwójną spółgłoską robi się krótsza.

Jedna litera zmienia wszystko

casa – dom

cassa – kasa

nono – dziewiąty

nonno – dziadek

pala – łopata

palla – piłka

sete – pragnienie

sette – siedem

caro – drogi

carro – wóz

capello – jeden włos

cappello – kapelusz

pena – litość

penna – pióro

sono – jestem

sonno – senność

Uwaga na noworoczne życzenia: w sylwestra mówi się Buon anno! (szczęśliwego Nowego Roku), z dwoma n. Z jednym n życzysz szczęścia... części ciała, o której nie mówi się przy stole. Włosi się

śmieją, ale ty: przeciągnij to n!

Akcent: gdzie uderza głos

Dobra wiadomość: jak po polsku, akcent pada zwykle na przedostatnią sylabę. Ale nie zawsze: czasem na ostatnią, czasem na trzecią od końca. Kreskę pisze się tylko wtedy, gdy akcent pada na ostatnią samogłoskę.

Na przedostatniej sylabie: prawie wszystkie słowa

casa · amico · ragazza · parlare

Na ostatniej: pisze się akcent

città · caffè · perché · papà

Na trzeciej od końca: niewiele słów, ale częstych

telefono · macchina · sabato · zucchero

Jeden akcent, dwa słowa

Te same litery, inny akcent: l'ancora to kotwica statku, ancóra znaczy „jeszcze, znowu”. I nie nazywaj taty, papà, „il papà”: papież mieszka w Watykanie!

l'ancora: kotwica

ancóra: jeszcze, znowu

il papà: tata

Mistrz: càoito (trafiam gdzieś przypadkiem), capìto (zrozumiano: hai capito?) i capitò (zdarzyło się).
Trzy słowa, te same litery.

Pułapki dla Polaków

Każdy język potyka się w innym miejscu. Oto pięć nawyków, które po włosku zdradzają polski akcent, i jak je poprawić.

Dobra wiadomość: masz przewagę. Akcent zwykle na przedostatniej, r, podwójne spółgłoski, ñ (gn), cz (ci), sz (sci) i dż (gi) już znasz. A vino to po prostu „wino”!

C i ch nie są polskie

Włoskie ci, ce to „czy”, „cze”: ciao = „czao”, cena = „czena”. A ch to zawsze k: chi = „ki”, nigdy „chi”.

ciao · cena · chi

Ci to nie ć

Polskie „ci” jest miękkie jak w „ciasto”; włoskie ci jest twardsze, jak „czy” w „czyste”, tylko z i: cinema = „czinema”, dieci = „dieczy”.

cinema · dieci · cibo

H milczy

Polskie h słychać, włoskiego nie ma wcale: hotel = „otel”, ho fame = „o fame” (jestem głodny).

hotel · ho fame · hanno ragione

Akcent nie zawsze na przedostatniej

Słowa z kreską mają akcent na końcu: città = „czyt-TA”, perché. A niektóre na trzeciej sylabie od końca: telefono = „teLEfono”, nie „teleFOno”.

città · perché · telefono

Bez samogłosek nosowych

Włoskie e i o przed n i m nie stają się „ę” ani „ą”: tempo = „tem-po”, con = „kon”, a n słyhać wyraźnie.

tempo · con · mondo

Łamańce językowe: siłownia dla ust

Gli scioglilingua to zdania wymyślane specjalnie po to, żeby się na nich potknąć, jak polskie „W Szczepreszynie chrząszcz brzmi w trzcinie”. Włosi mówią je dzieciom i wszyscy się śmieją. Posłuchaj, powtórz powoli, a potem coraz szybciej. Nagraj się i porównaj!

„Trzydziestu trzech mieszkańców Trydentu weszło do Trydentu, wszyscy trzydziestu trzech truchtem.” Ćwicz r i podwójne t: seria tr.

„Apelles, syn Apolla, zrobił piłkę ze skóry kurczaka.” Ćwicz podwójne spółgłoski (palla, pelle, pollo) i dźwięk gli.

„Kucharz gotuje w kuchni i mówi, że kucharka leży i milczy, bo jej kuzynka nie gotuje.” Ćwicz twarde i miękkie c: cuoco, cuoce, cucina, giace.

„Pogodnie jest, pogodnie będzie, a jeśli pogodnie nie będzie, to się wypogodzi.” Ćwicz s i r: sereno, rasserenerà.

Wyzwanie: czy dasz radę powiedzieć pierwszy trzy razy z rzędu, szybko i bez błędu? Większości Włochów się to nie udaje.

Lekcje włoskiego 1:1

Martin

nauka, technologia i etymologia

[Zarezerwuj przez
WhatsApp](#)

Licia

sztuka, cierpliwość i gramatyka

[Zarezerwuj przez
WhatsApp](#)

italianoconmartin.com - darmowe czytanki, gramatyka i słownictwo